

ที่ กษ ๐๔๐๔/ว ๓๙

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ชักซ้อมการปฏิบัติงานสอบบัญชี

เรียน ผู้สอบบัญชีสหกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๗๕๗๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการขอคำปรึกษาหารือของผู้สอบบัญชี สรุปผลจากการควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี และผลการกำกับสหกรณ์ พบประเด็นปัญหาที่ผู้สอบบัญชีต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ และใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบบัญชีให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในการแสดงความเห็นต่องบการเงินของสหกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้ผู้สอบบัญชีใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสอบบัญชี ได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด รวมทั้งสามารถให้ข้อสังเกต/ข้อเสนอแนะแก่สหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงขอชักซ้อมการปฏิบัติงานสอบบัญชี ดังนี้

๑. การลงทุนในหลักทรัพย์ของสหกรณ์

ปัจจุบัน สหกรณ์มีการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างๆ โดยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๒ และประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ ซึ่งอาจมีความเสี่ยง และ/หรือผลเสียหายเกิดขึ้นกับสหกรณ์ และส่งผลกระทบต่องบการเงินของผู้สอบบัญชี ดังนั้น ในการตรวจสอบการลงทุนในหลักทรัพย์ของสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีต้องพิจารณาในกรณี ดังต่อไปนี้

๑.๑ การลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

(๑) กรณีสหกรณ์ลงทุนในหุ้นตามมาตรา ๖๒ (๖) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ตรวจสอบหลักฐานการได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

(๒) กรณีสหกรณ์ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๖๒ (๑) - (๖) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือลงทุนนอกเหนือจากประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ให้ตรวจสอบหลักฐานการได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) เว้นแต่ การลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๗) ซึ่งเข้าข่ายเป็นการลงทุนที่ คพช. ให้ความเห็นชอบเป็นหลักการให้ทุกสหกรณ์สามารถลงทุนได้ หรือเป็นไปตามประกาศ คพช. ให้ลงทุนได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดให้เป็นอำนาจของสหกรณ์โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก คพช. อีก

อนึ่ง การขอความเห็นชอบการลงทุน สหกรณ์จะต้องให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เห็นชอบก่อนการลงทุน ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๗๕๗๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์นำเงินไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑.๒ การจัดอันดับเครดิตตราสารหนี้ กรณีสหกรณ์ลงทุนในตราสารหนี้ เช่น หุ้นกู้ ให้ตรวจสอบผลการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating) ของผู้ออกหุ้นกู้ ว่าเป็นไปตามประกาศ คพช. หรือไม่ โดยสามารถตรวจสอบจากหนังสือชี้ชวนของผู้ออกหุ้นกู้ ประกาศผลการจัดอันดับข้อมูลเครดิตของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ และให้แนบผลการจัดอันดับเครดิตไว้เป็นหลักฐานในกระดาษทำการ

๑.๓ การจัดประเภทเงินลงทุน ให้ตรวจสอบหลักฐานการจัดประเภทหลักทรัพย์ที่ลงทุนว่าเป็นหลักทรัพย์ที่อยู่หรือไม่อยู่ในความต้องการของตลาด โดยพิจารณาจากหนังสือยืนยันของนายทะเบียนหลักทรัพย์ (สามารถให้สหกรณ์เป็นผู้ดำเนินการขอข้อมูล) หรือตรวจสอบข้อมูลใน Website ต่างๆ เช่น ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ ตลาดตราสารหนี้ สมาคมตราสารหนี้ไทย เป็นต้น

๑.๔ มูลค่าเงินลงทุน และการปรับมูลค่าเงินลงทุน ณ วันสิ้นปี

กรณีหลักทรัพย์ที่ลงทุนเป็นหลักทรัพย์ที่อยู่ในความต้องการของตลาด ให้ตรวจสอบการวัดมูลค่าเงินลงทุน และการปรับมูลค่าเงินลงทุน ณ วันสิ้นปี โดยพิจารณานโยบายในการถือเงินลงทุนของสหกรณ์ว่าตั้งใจถือหลักทรัพย์ในลักษณะใด เช่น เพื่อค้า เพื่อขาย หรือตราสารหนี้ที่ตั้งใจจะถือจนครบกำหนด โดยตรวจสอบจากรายงานการประชุมใหญ่/รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่เกี่ยวกับความตั้งใจในการถือหลักทรัพย์ รวมทั้งพฤติกรรมการถือเงินลงทุน ดังนี้

(๑) เงินลงทุนประเภทตราสารหนี้/ตราสารทุน กรณีสหกรณ์มีนโยบายถือหลักทรัพย์ไว้ เพื่อขาย ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบมูลค่ายุติธรรม ณ วันสิ้นปี และสอบทานการปรับมูลค่าเงินลงทุนว่าเป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหรือไม่ ซึ่งผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนได้จากช่องทางที่กล่าวไว้ในข้อ ๑.๓

(๒) เงินลงทุนประเภทตราสารหนี้ หากสหกรณ์มีความตั้งใจจะถือจนครบกำหนด ผู้สอบบัญชีจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของการคำนวณราคาทุนตัดจำหน่าย

(๓) กรณีที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบความเคลื่อนไหวการซื้อขายหลักทรัพย์และพบว่าการหมุนเวียนซื้อ และขายหลักทรัพย์ภายในระยะเวลาสั้นๆ และ/หรือการหมุนเวียนในการซื้อ - ขายหลักทรัพย์รายการใดมีอัตรากำไรสูง (ภายในระยะเวลาไม่เกิน ๓ เดือน/หนึ่งรอบ) ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเข้าลักษณะถือเงินลงทุนเพื่อค้า ถือว่าขัดต่อกฎหมายสหกรณ์ เนื่องจากวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งสหกรณ์มิได้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำการค้าหลักทรัพย์แต่อย่างใด ผู้สอบบัญชีจะต้องพิจารณาว่ากระทบต่อการแสดงความเห็นต่อการเงินหรือไม่ รวมทั้งรายงานไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีในกรณีดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ ให้ผู้สอบบัญชีแนบหลักฐานอ้างอิงการจัดประเภทเงินลงทุน การปรับมูลค่าเงินลงทุน เช่น หลักฐานมูลค่ายุติธรรม/ราคาทุนตัดจำหน่าย (ตารางการตัดส่วนเกิน/ส่วนต่ำมูลค่า) ไว้ในกระดาษทำการด้วย

๑.๕ การเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ให้ตรวจสอบว่าสหกรณ์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินอย่างเพียงพอตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหรือไม่ ในกรณีสหกรณ์ลงทุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๒ และประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ให้ผู้สอบบัญชีแนะนำสหกรณ์เปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติที่ขัดต่อกฎหมายดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน แม้ว่าสหกรณ์ได้เปิดเผยข้อมูลการลงทุนที่ขัดต่อกฎหมายสหกรณ์ไว้เพียงพอ และผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่อการเงินแบบไม่มีเงื่อนไขแล้วก็ตาม หากจำนวนเงินมีสาระสำคัญให้ผู้สอบบัญชีเพิ่มวรรค “ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น” เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ทราบด้วย

ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีตรวจพบว่าสหกรณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายสหกรณ์กำหนด ให้พิจารณาสาระสำคัญว่ากระทบต่อการแสดงความเห็นต่อการเงินของสหกรณ์หรือไม่ และรายงานไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีด้วย

๒. ลูกหนี้

๒.๑ การขอคำยืนยันยอดลูกหนี้ ให้ผู้สอบบัญชีขอคำยืนยันยอดลูกหนี้แบบตอบกลับทุกกรณี การยืนยันยอดลูกหนี้นอกจากยืนยันยอดลูกหนี้คงเหลือแล้ว ผู้สอบบัญชีควรยืนยันลูกหนี้ที่ชำระหนี้เสร็จสิ้นใกล้ๆ วันสิ้นปีทางบัญชีและก่อนหน้าใหม่หลังวันสิ้นปีทางบัญชี รวมทั้งลูกหนี้ซึ่งมีเอกสารหลักฐานประกอบการเป็นหนี้ไม่ครบถ้วนและ/หรือไม่สมบูรณ์ เพื่อพิสูจน์ความมีอยู่จริง และตัวตนของลูกหนี้ ทั้งนี้ ปริมาณการขอคำยืนยันยอดให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้สอบบัญชี กรณีไม่ได้รับคำตอบยืนยันจากลูกหนี้ ให้พิจารณาส่งยืนยัน

/เป็นครั้ง...

เป็นครั้งที่ ๒ หรือใช้วิธีการตรวจสอบอื่นทดแทน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการขอคำยืนยันยอดเป็นวิธีการตรวจสอบที่จำเป็นในการให้ได้มาซึ่งหลักฐานแสดงความมีอยู่จริงของลูกหนี้ ดังนั้น ผู้สอบบัญชีควรขอผลการยืนยันยอดตอบกลับ เพื่อให้ได้หลักฐานที่เพียงพอก่อนตัดสินใจใช้วิธีการตรวจสอบอื่นทดแทน

อนึ่ง วิธีการขอคำยืนยันยอดต้องเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี กรณีขอคำยืนยันยอดเป็นหนังสือ ผู้สอบบัญชีจะต้องเป็นผู้ส่งหนังสือและขอให้ลูกหนี้ตอบยืนยันมายังผู้สอบบัญชีโดยตรง ทั้งนี้ ไม่สามารถใช้ผลการยืนยันยอดที่สหกรณ์เป็นผู้ขอคำยืนยันยอดเป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี

๒.๒ การตรวจสอบความเพียงพอของการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ นายทะเบียนสหกรณ์มีการกำหนดระเบียบในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ให้สหกรณ์ถือปฏิบัติ โดยระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ มีดังนี้

- (๑) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
- (๒) ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้เงินกู้และการเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. ๒๕๔๔
- (๓) คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ พ.ศ. ๒๕๔๗

ดังนั้น ผู้สอบบัญชีต้องตรวจสอบว่าในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญฯ สหกรณ์ถือใช้ระเบียบฯ เหมาะสมกับลักษณะลูกหนี้และประเภทของสหกรณ์หรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบความเพียงพอของการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ ว่าสหกรณ์ได้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหรือไม่อย่างไร

๒.๓ กรณีลูกหนี้มีการเปลี่ยนแปลงสัญญา ในช่วงใกล้วันสิ้นปีทางบัญชี หรือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี โดยไม่มีการจ่ายเงินชำระหนี้แต่มีการทำสัญญาใหม่หลังวันสิ้นปีทางบัญชี แต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน โดยนำต้นเงินพร้อมดอกเบี้ยค้างรับของสัญญาเดิมมารวมเป็นต้นเงินของสัญญาใหม่ (การแปลงหนี้) ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบพฤติกรรมการชำระหนี้ของลูกหนี้ในอดีตก่อนการแปลงหนี้ว่าลูกหนี้ค้างชำระหนี้หรือไม่ กรณีพบว่าผิดนัดชำระหนี้ และ/หรือไม่สามารถชำระหนี้ได้จนถึงวันทำสัญญาใหม่ ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่แสดงว่าลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระหนี้ พร้อมทั้งประเมินความเพียงพอของการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ดังกล่าวตามหลักความระมัดระวังในการจัดทำงบการเงินด้วย

ทั้งนี้ กรณีสหกรณ์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ ดอกเบี้ยค้างรับ และค่าปรับค้างรับ ในจำนวนที่ต่ำกว่าระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ให้พิจารณาผลกระทบต่องบการเงินต่องบการเงิน และรายงานไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีด้วย

๓. เงินยืมทศรอง

มีสหกรณ์หลายแห่งมีการจ่ายเงินยืมทศรอง โดยไม่มีการกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้หรือมีการจ่ายเงินยืมทศรองไม่เป็นไปตามระเบียบที่สหกรณ์กำหนด เช่น ไม่มีการทำสัญญายืมเงิน ยืมเงินทศรองไปใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด หรือมิใช่เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงาน/ดำเนินกิจการของสหกรณ์ จ่ายเงินยืมทศรองเกินวงเงินที่กำหนด หรือจ่ายเงินยืมทศรองให้บุคคลภายนอก รวมทั้งไม่คืนเงินยืมทศรองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ เป็นต้น ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวอาจมีความเสี่ยง และ/หรือก่อให้เกิดความเสียหายกับสหกรณ์ ดังนั้น ในการตรวจสอบรายการเงินยืมทศรอง ควรพิจารณา ดังนี้

๓.๑ ตรวจสอบว่าสหกรณ์ มีการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจ่ายเงินยืมทศรองขึ้นถือใช้หรือไม่ รวมทั้งพิจารณาว่าระเบียบฯ มีการกำหนดในเรื่องที่สำคัญ เช่น ระบุหรือกำหนดบุคคลที่มีสิทธิยืมเงินทศรอง วัตถุประสงค์ในการยืมเงินทศรอง ข้อกำหนดของการใช้เงินยืมทศรอง วงเงินขั้นสูงที่สามารถยืมได้ รวมทั้งกำหนดเวลาในการชำระคืนเงินยืม เป็นต้น

๓.๒ ตรวจสอบการจ่ายเงินยืมทดลอง ให้ตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินยืมทดลอง (ใบสำคัญการจ่ายเงิน) ว่าเป็นการจ่ายเงินยืมทดลองให้กับบุคคลที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ มีการทำสัญญายืมเงิน ไว้อย่างครบถ้วน ถูกต้อง รวมทั้งจ่ายเงินยืมทดลองเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ และจ่ายเงินยืมทดลอง ภายในวงเงินที่กำหนดไว้

๓.๓ ตรวจสอบหลักฐานการคืนเงินยืมทดลอง ให้ตรวจสอบว่าการคืนเงินยืมทดลอง มีเอกสารหลักฐาน ประกอบการจ่ายเงินยืมทดลอง ครบถ้วน ถูกต้อง รวมทั้งมีการคืนเงินยืมทดลองภายใน กำหนดเวลาที่ระเบียบฯ กำหนด หากผลการตรวจสอบพบว่ามีเงินยืมทดลองค้างนาน หรือมีสถานการณ์ ว่าอาจเรียกคืนเงินจากผู้ยืมไม่ได้ ให้ตรวจสอบความเพียงพอของการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ว่าสหกรณ์ได้ ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดหรือไม่

๓.๔ กรณีสหกรณ์มีการจ่ายเงินยืมทดลองจำนวนหลายล้านบาท หรือชำระคืนเงินยืมทดลอง เป็นเงินสดจำนวนมากในช่วงเวลาใกล้วันสิ้นปีทางบัญชี และมีการยืมเงินทดลองใหม่หลังวันสิ้นปีแต่ก่อนวันที่ ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน อาจเป็นรายการผิดปกติที่ผู้สอบบัญชีต้องให้ความสนใจและ ระมัดระวังในการตรวจสอบให้ได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชีเกี่ยวกับการเกิดขึ้นจริง ความสมเหตุสมผลของ วัตถุประสงค์การยืม รวมทั้งความถูกต้องของเงินยืมทดลองดังกล่าวเพิ่มขึ้นด้วย กรณีตรวจพบว่าจ่ายเงินยืม โดยไม่มีระเบียบฯ ไม่ถูกต้องตามระเบียบฯ ให้แนะนำสหกรณ์เรียกเงินคืนโดยเร็ว

กรณีตรวจพบว่าสหกรณ์จ่ายเงินยืมทดลอง และ/หรือคืนเงินยืมทดลองจำนวนเงิน เป็นสาระสำคัญโดยไม่กำหนดระเบียบ หรือไม่เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการจ่ายเงินยืมทดลอง รวมทั้งตั้งค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญเงินยืมทดลอง ไม่เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ให้ผู้สอบบัญชีพิจารณา ผลกระทบต่อการแสดงความเห็นต่องบการเงิน และรายงานไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีด้วย รวมทั้งให้แจ้ง ข้อสังเกต/ข้อบกพร่องดังกล่าวให้นายทะเบียนสหกรณ์เพื่อพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบนายทะเบียน สหกรณ์ ว่าด้วยการสั่งการให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องทางการเงินการบัญชีและการรายงานการใช้อำนาจของ นายทะเบียนสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ และแนวทางปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการสั่งการให้ สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องทางการเงินการบัญชีและการรายงานการใช้อำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

๔. การสรุปผลการตรวจสอบบัญชี เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบบัญชีเสร็จสิ้น ให้จัดทำข้อสังเกต พร้อมข้อเสนอแนะแจ้งให้สหกรณ์ทราบ เพื่อให้สหกรณ์นำไปแจ้งให้สมาชิกทราบในการประชุมใหญ่ด้วย ทั้งนี้ ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ กษ ๐๔๐๔/ว.๑๒๑ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

โทร. ๐ ๒๖๒๘ ๕๒๔๐ - ๕๙ ต่อ ๓๔๐๑ - ๓๔๐๗

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๗๗๒

ที่ กษ ๑๑๑๕/ม&น/๑

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์นำเงินไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันสหกรณ์มีความต้องการนำเงินไปลงทุนอย่างอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดให้สามารถนำเงินไปลงทุนได้ แต่พบว่ามีสหกรณ์หลายแห่งนำเงินไปลงทุนโดยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๖๒ (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และเมื่อดำเนินการไปแล้วจึงจะแจ้งขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติในภายหลัง อันเข้าข่ายเป็นการลงทุนที่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการนำเงินของสหกรณ์ไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ถือปฏิบัติให้ถูกต้อง ดังนี้

๑. มาตรา ๖๒ (๖) ชื่อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอื่นทำให้เกิดความสับสนหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ พิจารณาจาก

๑.๑ สถาบัน หมายถึง นิติบุคคลตามกฎหมายที่จัดตั้งไว้ก่อนจะมีการขอความเห็นชอบ

๑.๒ ชื่อหุ้น หมายถึง การซื้อหุ้นของสถาบันที่มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น

๑.๓ ความสับสน หมายถึง ธุรกิจของสถาบันดังกล่าว ทำให้กิจการของสหกรณ์เกิดความสับสนอย่างไร ซึ่งสหกรณ์จะต้องชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาให้ชัดเจน

๑.๔ ความเจริญ หมายถึง ธุรกิจของสถาบันดังกล่าว ทำให้กิจการของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าอย่างไร ซึ่งสหกรณ์จะต้องชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาให้ชัดเจน

เมื่อสหกรณ์จังหวัดที่ได้รับมอบอำนาจในการให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๖๒ (๖) ได้รับคำร้องขอพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาจากสหกรณ์แล้วยังมีประเด็นสงสัยใดๆ สามารถแจ้งให้สหกรณ์ชี้แจงหรือส่งเอกสารเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรได้ และหากเห็นว่าการลงทุนซื้อหุ้นดังกล่าวไม่เข้าข่ายตามมาตรา ๖๒ (๖) จะต้องแจ้งให้สหกรณ์ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามมาตรา ๖๒ (๗)

๒. มาตรา ๖๒ (๗) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) กำหนด พิจารณาจาก

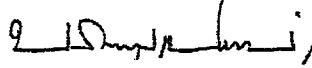
๒.๑ กรณีการลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๗) ซึ่งเข้าข่ายเป็นการลงทุนที่ คพช. ให้ความเห็นชอบในหลักการให้ทุกสหกรณ์สามารถลงทุนได้ หรือเป็นไปตามประกาศ คพช. ที่ให้ลงทุนได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่จะสามารถพิจารณาลงทุนได้ตามที่เห็นสมควร โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก คพช. อีก

๒.๒ กรณีการลงทุนที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ (๑) - (๖) และไม่เข้าข่ายตามความเห็นชอบหรือประกาศ คพช. ที่ให้อำนาจกระทำได้ สหกรณ์จะต้องดำเนินการขอความเห็นชอบจาก คพช. ก่อนจะนำเงินไปลงทุน และจะต้องปฏิบัติตามประกาศ คพช. ซึ่งกำหนดว่าการนำเงินไปฝากหรือลงทุนที่จะขอความเห็นชอบจาก คพช. รวมกันต้องไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์และต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ก่อน

๓. การลงทุนตามมาตรา ๒๒ (๖) และ (๗) ที่จะต้องให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือ คพช. เห็นชอบเสียก่อนนั้น ให้แนะนำสหกรณ์มีให้นำเงินไปลงทุนก่อนแล้วจึงมาขอความเห็นชอบในภายหลัง เนื่องจากไม่สามารถให้ความเห็นชอบลงทุนย้อนหลังได้ ดังนั้น หากตรวจพบให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์สั่งการให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว และถ้าเห็นว่าคณะกรรมการดำเนินการจงใจฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับสหกรณ์โดยชัดแจ้ง ให้พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒ ตามที่เห็นสมควร และหากการดำเนินการดังกล่าวเป็นเหตุทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้พิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๒๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางบริสุทธิ์ เปรมประพันธ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๙๕
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒
E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th
www.cpd.go.th